

2900

# AZ AMATIÓR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

♥ IV. ♥  
ÉVFOLYAM

12. SZÁM ♥ 1907  
JÚN. 25.—JÚL. 10.



A Magyar Amatőrök

— Közlönye —

= SZERKESZTI ÉS KIADJA =  
KOHLMAN ARTUR DR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL  
Budapest, VII. Király-utca 89.

= TELEFON 94—49 =

Megjelen havonta kétszer

Előfizetési ára negyedévre 4 korona

KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



## 10,000 márkás díjpályázatunkra vonatkozik!

**Végző határidő visszavonhatlanul 1908. márc. 1.**

A szaksajtó útján immár közöltük díjpályázati versenyünk összes feltételeit. E feltételek igen könnyen teljesíthetők. Mindössze 3 negatívot és 3 diapozitívet kell benyújtani. A méret és a felvétel tárgyának megválasztását teljesen az érdeklődők tetszésének engedjük át. Az elbírálásunknál a technikai és művészi szempontok lesznek irányadók.

**Összesen 152 díj kerül kiosztásra, az egyes résztvevőknek kínálkozó eshetőségek tehát minden esetre igen kedvezőek!**

Válasszunk tehát a mi I. II. és IV. jelzésű Kranz-lemezeinken készült felvételeinkből egy-egy kitünő negatívot, majd készítsen ezekről VII. jelzésű Kranz-lemezen egy-egy jó diapozitívet, lássa el úgy a negatívokat, mint a diapozitíveket egy jelíggel, mellékelje a minden csomag lemezben benn levő részvételi szelvényeket és végül gondosan elcsomagolva küldje be akként nekünk, hogy küldeménye legkésőbb 1908 febr. végéig birtokunkba legyen. Számos érdeklődő kívánságának tettünk eleget, mikor a beküldési határidőt 1908 március hó 1-ére végérvényesen tüztük ki, hogy a tavasszal, nyáron, ősszel és télen eszközölt felvételekkel egyaránt vehessenek részt a díjpályázatunk iránt érdeklődők. És ezáltal azoknak a hölgyeknek és uraknak is módot szolgáltatunk a részvételre és felvételeiknek idejekorán való beküldésére, a kik felvételeiket külföldi utazásaikon, vagy tartozkodásuk alkalmával óhajtják elkészíteni. A beküldött negatívok és diapozitívek kiállítása a müncheni régi városház termeiben március hó folyamán nyílik meg, a mit a díjak kiosztása 1908 április havában követ.

**Kranseder & C<sup>ie</sup>, München,**  
Troddenplattenfabrik.



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



KRANZ-  
PLATTE



Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni





**A  
NETTEL  
KAMARA**

**a legjobb,  
a legcélszerűbb  
és legbiztosabb  
Kamarák  
között is  
vezet.**

Ha nem hiszi, Kérjen ismer-  
tetést a magyarországi  
gyári raktártól:

**FÖRSTNERALADÁR**  
Budapest, VII., Alsó-erdősor 30.

✦ Gyártja a **Süddeutsches  
Camerawerk, Sontheim  
a. Neckar.**

**SCHAEUFFELEN**



**BROMSILBER-PAPIER**

**Kilenc fajtája 10 év óta  
bevált „felülmulhatatlan.”**

== Gyári raktár Budapesten ==

**PEJTSIK KÁROLY**  
IV., Városház-utca 1. sz.

Gust. Schaeuffelen'sche Papierfabrik, Phot. Abtlg.  
Heilbronn 81 a. Neckar.

JÓZSEF FŐHERCEG Ő CS. ÉS KIR. FENSÉGE  
KAMARAI SZÁLLÍTÓJA



LEGRÉGIBB ÉS LEGNAGYOBB ŐZLIT E  
SZAKBAN :: ALAPITVA: 1878

**PEJTSIK KÁROLY**  
FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE

IV., Városház-utca 1. BUDAPEST Kossuth-Lajos-utca 1.  
(Standard-palota) alatt műterem  
kizárólag ::

Ajánlja minden a  
fényképezési  
szakmába vágó  
készülékeit és  
cikkeiket jutá-  
nyos árban ::



Felvilágosítás és ké-  
pes nagy árjegyzék  
kivánatra a legna-  
gyobb készséggel ::

**AMATŐR-  
czélokra**

Felvilágosítás és ké-  
pes nagy árjegyzék  
kivánatra a legna-  
gyobb készséggel ::

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

# KODAK

## BROMEZÜST-PAPIROS

elismerően a világpiac legkiválóbb papirosa

KONTAKT-MÁSOLÁS és NAGYÍTÁSOK  
céljaira a következő fajták:

„PLATINO-MATT“ } mérsékelt és igen érzé-  
„PERMANENT“ } keny fajtában.  
„ROYAL“ antikban és fehérben.

Művészi célokra különösen alkalmasak.

„VELVET“ Uj fajta gyengénfénylő felülettel.  
„NIKKO“ Fényes felülettel.

Mindenütt kaphatók. :: :: Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

# K ♥ O ♥ D ♥ A ♥ K

Gesellschaft m. b. H.

## Wien, I., Graben 29.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni



**DISZMAGYAR-, egyenruha- és polgári ruhák MÉRTEK SZERINT**

valódi ANGOL- és MAGYAR szövetekből legjutányosabban készítettnek

**Jelinek Ede és Társánál** díszmagyar, egyenruha és polgári szabók  
HADFELSZERELÉSI ÜZLETE

Alapítva: 1876. Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (Királyi bérpalota) Telefon: 87-46.

OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!

BELVÁROSI KALAPRAKTÁR

CYLINDEREK  
AZONNAL  
VÁSÁRLATNAK

Dús választék férfi-, nő- és legényszalmakalapokban.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

**Özv. Tauszik Józsefné**  
Budapest, IV., Károly-körút 16. szám

Bel- és külföldi kalapkülönlegességek. — Nagy raktár szűcs- és szőrmeárúknak. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltenek. — Olcsó szabott árak.

„Az Amatőr” olvasói 10% engedményt élveznek!



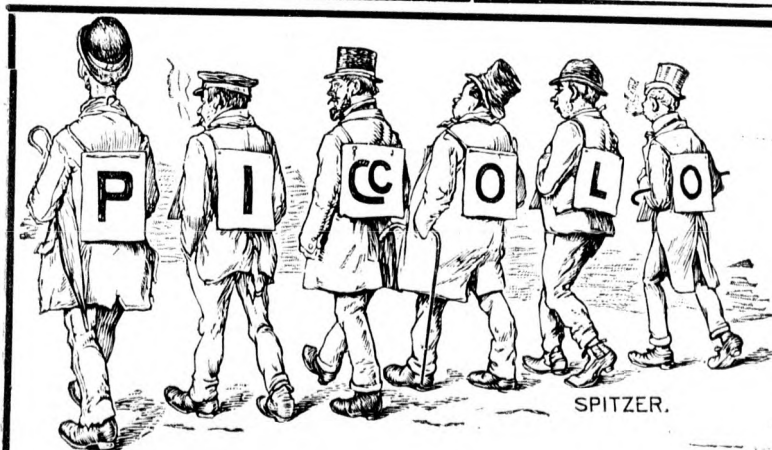
**WANAUS JÓZSEF**

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK  
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papirok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltenek. — Mindenemű fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.



**Spitzer „Piccolo“-zsebállványa**

kényelmesen hordozható bármely zsebben, mert összehajtv

**Kisebb a szivarka-tárczánál**

Mesésen sokoldalú használhatóság! Csodálatot keltő egyszerű és gyors megerősítés. — Arany- és ezüstéremmel sokszorosán kitüntetve. —

Ára 5 márka műbörtokkal és használati utasítással együtt.

**Óvás!** Tudomásul adom, hogy szabadalmazott „Piccolo” zseb-állványom bár hasonló, de lényegesen rosszabb kivitelű utánzatát forgalomba hozták és óva intek mindenkit ily értéktelen utánzat vásárlásától, a mely szabadalmamat sérti.

Viszontelárusítók nagy árengedményben részesülnek.

Kérjük 86. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

**OTTO SPITZER Berlin, W. 30. Fabrik photographischer Apparate und Bedarfsartikel.**



Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.



## KERTI BUTOROK

**székek, asztalok** vesszőből és fából, valamint nyugágyak, napellenzők, szobaklozet-fotelok stb. — Utazókosarak méret szerint készülnek el, hintaszékek és szabályozható gyermekszékek és mindennemű Thonet-féle hajlított butorok legjobb kivitelben raktáron. Nádszékek kizárólag csak a legjobb minőségű nádtól fonatnak szolid árak mellett. Fonónád eladás nagyban és kicsinyben. Ujságrámák minden lap részére raktáron, e. zakmában legrégebbi üzlet, mely fennáll 1875 óta és szolid áruiról közismertes.

**Jelinek Pál** Rákóczi-út 6 és Dohány-u. 3. Bazárudvarban 24. szám alatt.



Bélyegző, pecsétnyomó, számozógép, sablon stb. a legjutányosabban kapható

**Geduldiger Hugó**

Első magyar ruggyanta-bélyegző-gyár és véső műintézet

Budapest, VI., Váci-körút 17.  
Mintalapok ingyen.



Kizárólag eredeti

**GRAMOPHONOK**

„IRÓ ANGYAL“ védjeggyel.

Összes színházak felvételei.

Választék küldemények

Arjegyzék bérmentve.

**SCHMID NŐVÉREK**

IV., Hígyó-tér 1. Királyi bérpalota.

**Fischer Testvérek**

üvegfestészet és üvegesiszolda

BUDAPEST. VIII., Mária-utca 11. sz.

Készítünk minden e szakmába vágó munkákat a legmodernebb kivitelben.

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

Telefon 66-82. Telefon 66-82.

## PENSION LEDERER

Abbazia, I. rendű családi pensio. Legfelsőbb elismerés.  
Pensio májustól januárig, szobával 7 koronától feljebb.  
**Tessék e lap hirdetésére hivatkozni!**

**Első magyar kizárólagos fényképezési készülékek építő- és javító-intézete**



**Wünschbach D. Zs. és Társa**

Budapest, IV., Molnár-utca 14. sz.

„Az Amatőr“ olvasói 10 százalék engedményben részesülnek.



Bau und Reparatur photographischer Apparate

**SEY DEZSÖNÉ**

czimbalom tanintézete

Rákóczi-ut 34. szám.

Havi tandíj 12 korona.

Kaphatók a foto-üzletekben.

**AZEKA**



Film-kifeszítők, film-sulyzók, tok- és gyűrű-szorítók filmekhez. Háromkarú lemezemelők.

Egyedüli gyártóink: Aug. Chr. Kitz, Frankfurt a. Main.

**Langenberg Ede**

Budapest, V., Váci-körút 38.

Ajánlja saját készítményű dusan felszerelt raktárát: **UTAZÓ KOFFEREK, BÖRÖNDÖK, TÁSKÁK, neszeszerek, ridikülök, mértékutáni FÉNYKÉPEZŐ TÁSKÁK, mindennemű NŐI ÉS FÉRFIERSZÉNYEK ÉS BÖRDISZMŰ-ÁRUKBAN a LEGOLCSÓBB ÁRAK mellett.**



**Molnár B.**

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

Budapest, IV., Múzeum-körút 3.

Ajánlja dusan felszerelt óra és ékszer raktárát. Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. Törött arany és ezüst tárgyak megvételnek v. becseréltetnek.

**Halló!** Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kirakataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és cserél: **HATSCHKEK EMIL**, VI., Andrássy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

♥♥♥♥ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ♥♥♥♥



# Magyar gyártmányu

# ADRIA

## vegyiszerek

Gyártja:

**Rigler József Ede r. t.**  
 fotoipari osztálya  
 Budapest, VI., Rózsa-utca 55.

---

1/4—1/1 literes palaczkokban kaphatók.



A Kézi-Kamara csekély súlyát  
 Az utazó-Kamara megbízhatóságát  
 egyesíti magában a mi

## „Afpi-Quadratisch“

(Négyzetes Afpi) kamaránk 9×12 és 13×18 cm. kép-  
 méretekhez. **Kérjen 15. sz. árjegyzéket**  
**ingyen és bérmentve.**

**EMIL WÜNSCHE**  
 Actienges. für photogr. Industrie  
**REICK, BEI DRESDEN.**

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére: **ERICH MEYER, WIEN,**  
**III., Haupt-strasse 14/16.**

# LUMIERE

ET SES FILS  
 RÉSZV.-TÁRS.

# LYON (FRANCE)

Uj! LUMIERE-féle Uj!

## STENODOSE-ok

Ném. bír. szab. (D. R. P.)

Fényképezési termékek legújabb csomagolása.  
 Adagok 180 vagy 50 kcm.-es oldatokhoz.

### Kék-cimkéjű lemezek és filmek

Elismerten leggazdagabb az ezüsttartalmuk.  
 Tropicus vidéken nélkülözhetetlenek.  
 A kímásoló „ACTINOS“-papirok  
 egyszerű kezelés mellett nagyon megbízhatók.

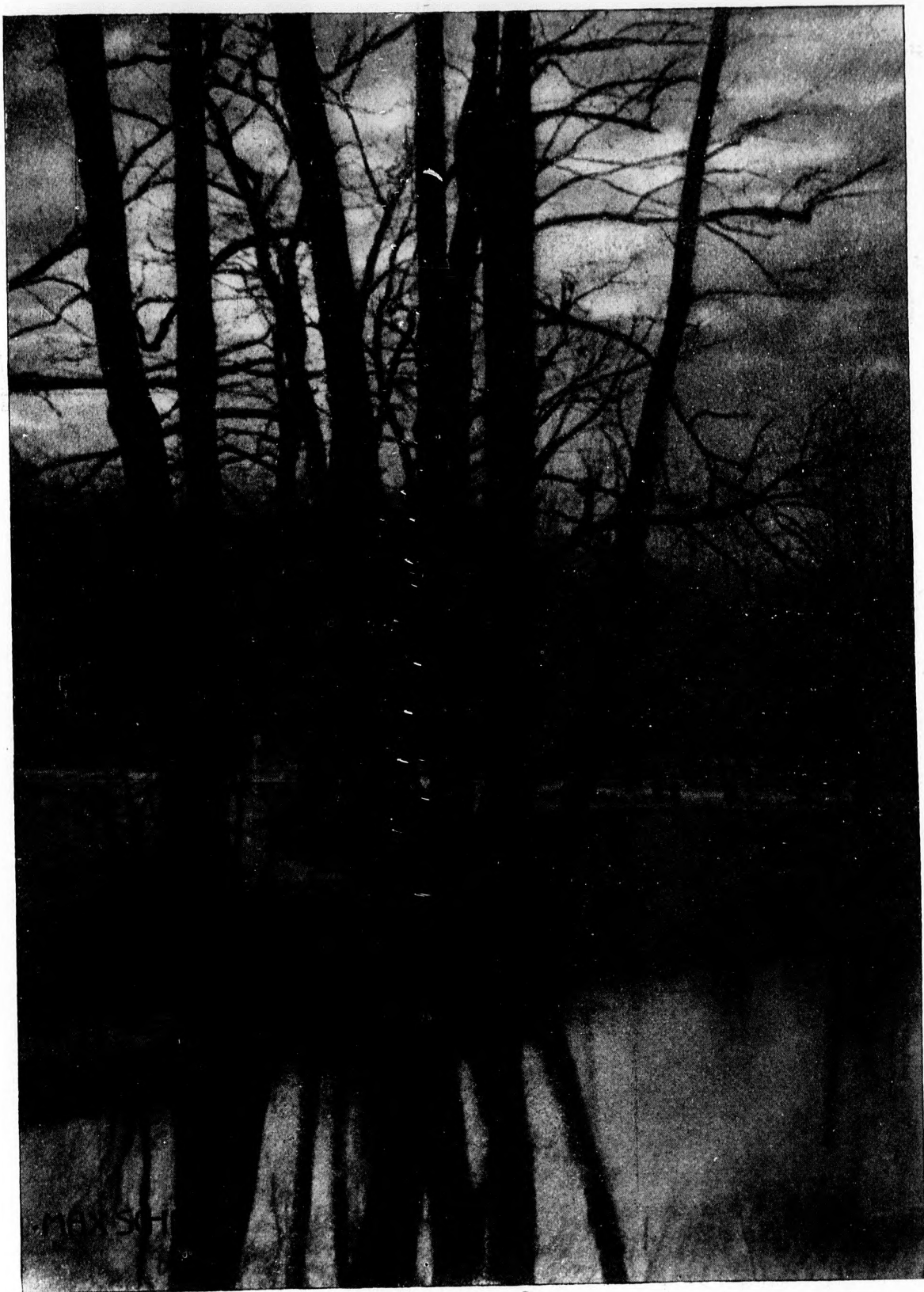
♥ Végtelenül tartósak. ♥

Foltok (Fixirnatron stb. stb.) kizárva.

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥



ALKONYAT  
MAX SCHNEID, WIEN

---

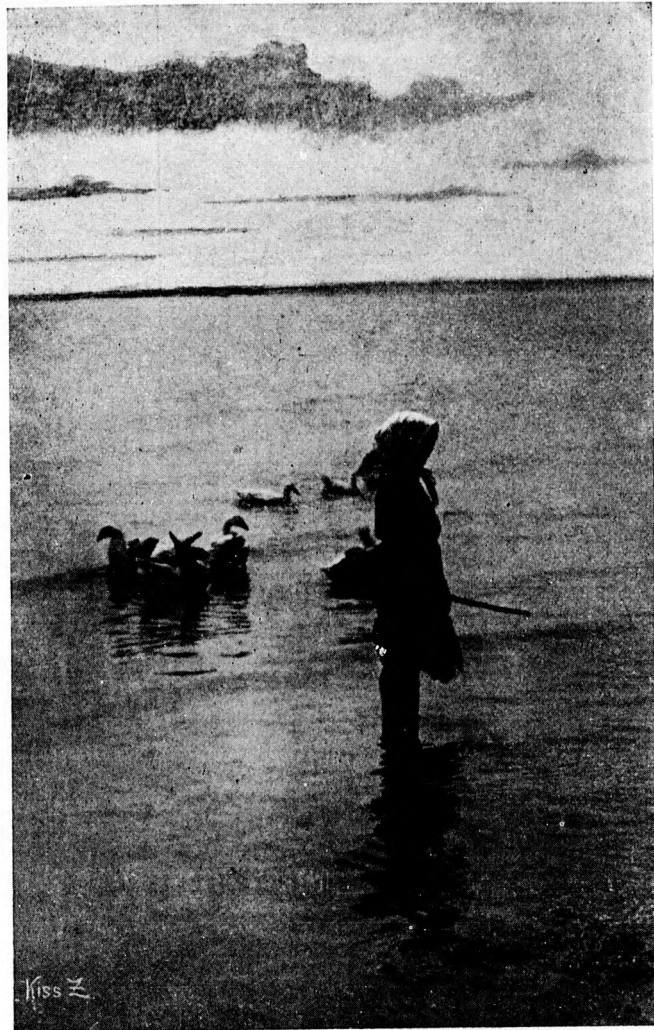
---

Az Amatőr műmelléklete

---

---

Minden jog fentartásával



BALATONI CSENDÉLET

Kiss Zoltán, Szombathely

A MAGYAR AMATŐRÖK LAPJA

# AZ AMATŐR

## MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

MEGJELENIK HAVONKINT KÉTSZER

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

KOBELMAN ARTUR DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 89 (Telefon 94-49).

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 16 KORONA.



**Tartalom:** SZÖVEG: A magyar művészi fényképezés ismertetése és népszerűsítése. — *Kévsz Zoltán*: Különböző színmezési módszerek a brómezüst-eljárásban. (Cikksorozat I.) — *Agnes B. Warburg* (London): A platinyomásról. — Magyar művészi amatőr-fényképek a hazai és külföldi folyóiratokban. — *B. G. dr.*: Körültekintés a kamarával. — Fényképezési eljárások. — Különbözők. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. — KÉPEK: Műmelléklet: *Max Schneider* (Wien). — Címkép: *Kiss Zoltán* (Szombathely): Balatoni csendélet. — Szövegek: *A. Hentschel* (Meissen): Ésthangulat. — *E. Kredemanssch* (Graz): Téli szürkület. — *Balogh Rudolf*: Jó étvágy. — Távfelvétel *Busch*-féle „Bis-Telar“-ral. — *Franz Holluber* (Wien): Régi városrészlet. — *Rudolf Redl* (Wien): A Petersberg vár. — *Kellner Jenő*: Libák a Dunán. — *Az Ernemann* körkamara (ábra). . . . .

**Lapunk mai számával a IV. évfolyam második negyedét zárjuk. — Tisztelettel kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt mielőbb megújítani szíveskedjenek!** ✨ ✨ ✨ ✨ ✨ ✨ ✨ ✨

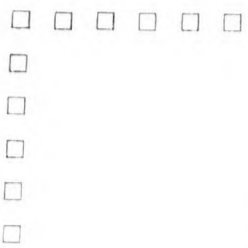
A magyar művészi amatőrfényképezés ismertetése és népszerűsítése.

„Az Amatőr“ illusztrációi hazai és külföldi folyóiratokban.

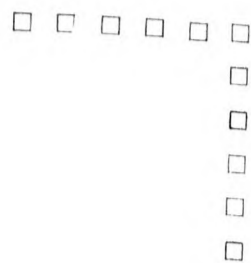
A művészi amatőrfényképezésnek hazánkban való kifejtését, magas színvonalra való emelését és terjesztését tűzte ki céljául a mi lapunk. Hogy ezt a célt az önfeláldozásig híven szolgálta és hogy a magyar amatőrfényképezésnek magasabb, művészi színvonalra való emelésében nagy része van, azt még a legnagyobb rosszakarat sem vonhatja kétségbe. Mert hiszen köztudomású tény ez.

Hónapok óta azonban az előbbin kívül még egy nagy célt szolgál „Az Amatőr“ s ez a magyar művészi amatőrfényképezésnek a külföldi szakkörökkel és a hazai nagyközönséggel való állandó és rendszeres megismertetése. Erre legjobb eszköznek véltük, hogy a velünk baráti viszonyban levő külföldi szakfolyóiratoknak és hazai illusztrált laptársainknak „Az Amatőr“-ben már közölt művészi felvételek kliséit a közlés jogával együtt *díjmentesen* átengedjük.

Igy értük el azt, amire *eddig nem volt eset*, hogy kiválóbb hazai amatőreink munkásságát, folytonosan emelkedő művészi képességeit úgy a külföldi amatőr-világának, mint a hazai nagyközönségnek állandóan szeme előtt tartva, egyrészt a külföldi figyelmét a „magyarok“-ra is



ESTHANGULAT



A. Hentschel, Meissen



felhívjuk és állandóan ébren tartjuk, másrészt idehaza az amatőrfényképezésnek fontosságát, művészi irányának törekvéseit, kiváló amatőröknek munkásságát demonstrálva, a művészi amatőrfényképezés létezésének tudatát, megbecsülését, elismertetését széles körben biztosítjuk idehaza is — a „mi új művészetünk“-nek.)\*

Hogy ez egyúttal számos új hívet toboroz az amatőrfényképezésnek azok köréből, akik magasabb műveltségük, fejlettebb ízlésük, művészi hajlamaik, sőt képességeik, esetleg a művészet más ágában való kiválóságuk révén a magyar művészi fényképezésnek újabb erősségeivé válhatnak és abba az eddig teljesen hiányzó „nemzeti jelleget“ is belevinni képesek lesznek, valószínűnek látszik. Mert — nézetünk szerint — eddig ezeknek az elemeknek távolmaradása a fényképezéstől annak a körülménynek tudható be, hogy a mi nagyközönségünkben még mindig az a megrögzött tudat él, hogy a fényképezés vagy a szakfényképészeink *retusált* arcképeiben vagy az amatőrök gyenge — és képzettség híján való — dillettantizmusában merül ki. Hogy a fényképezés *művészi* célok, egyéni felfogás és hangulat kifejezésére is alkalmas — az arra hivatottak kezében, arról persze nálunk, sajnosan, még mindig kevesen tudnak. Ha sikerül ez újabb akciónk révén e tudatnak népszerűsítése, úgy ez bőven kárpótol bennünket azért a sok áldozatért, melyet a magyar művészi fényképezésért már eddig is hoztunk és amelyektől — céljaink elérése érdekében a jövőben sem fogunk visszariadni, soha!

Sőt bizonyos kárpótlást találunk azért a *hálátlanságért* is, melyet éppen a magyar amatőrvilág bizonyos körei lapunkkal szemben a múltban tanúsítottak, a jelenben is tanúsítanak és bizonyára a jövőben is még egy ideig tanúsítani fognak. Mindaddig, amíg minden magyar amatőr agyában és lelkében kipuhtíthatatlanul fog élni az a tudat, hogy a magyar művészi amatőrfényképezésnek megalapítója, fejlesztője és terjesztője, a magyar amatőrök érdekeinek, művészi aspirációinak és ambícióinak egyetlen hivatott öre és önzetlen képviselője — „Az Amatőr“.

De azért mi joggal és büszkén vallhatjuk már ma is, hogy „A magyar Amatőrök lapja: — Az Amatőr...“

\*) Hogy mily eszközökkel, mily előkelő lapok útján szolgáljuk e célt, arról lapunk belsejében külön számolunk be.

□ □ □ □ □ □ □  
 □  
 □  
 □  
 □  
 □

TÉLI SZÜRKÜLET

□  
 □  
 □  
 □  
 □  
 □ □ □ □ □ □ □



□ □ □ □ □ □ □  
 □  
 □  
 □  
 □

E. Krodemansch, Graz

□  
 □  
 □  
 □  
 □  
 □ □ □ □ □ □ □

## Különféle színezési módszerek a bróm-ezüst eljárásban.

Közli: RÉVÉSZ ZOLTÁN.

Fenti cím alatt végtelen sokaságú recept, tanács, eljárás jelent már meg Az Amatőr hasábjain, de e a recepteknek rendszertelen sokfélesége, azt hiszszük, éppen nem volt alkalmas arra, hogy a járatlanabb s az egyes vegyi szerekkel kevésbé ismerős amatőr rajtok eligazodják, illetve azokkal sikeresen megpróbálkozzék. Megkíséreljük ezúttal ezt a szép eljárást, mely sok esetben a hosszadalmasabb és komplikáltabb pigment eljárást sikeresen helyettesítheti, oly módon ismertetni, hogy a *kezdő amatőrök is* tanulhassanak belőle.

A színező eljárás azon alapszik, hogy bizonyos vegyi behatások folytán a bróm-ezüst vagy a klórbróm-ezüst-papíros szürke színét, a vegyi anyagok különfélesége szerint, barnára, vörösre, kékre, lilára, zöldre stb. színre, változtathatjuk át, mely színezéssel az eddigi hideg szürke képeknek nagyobb élénkséget és melegséget kölcsönözhetünk.

Bróm-ezüst színezési eljárásnak sokféle módja van, mindazonáltal 3 fő módszert különböztetünk meg és pedig:

1. a bróm-ezüst képeknek előhívás által való színezését;
2. különféle vegyi alkatrészek útján létrehozható színezést;
3. mechanikai úton elért színezést.

### I. Színes képek előállítása előhívás útján.

Ez a színezési módszer a legegyszerűbb, mivel a színes kép minden utólagos kezelés nélkül jön létre, míg a többi módszerek többé-kevésbé komplikáltabb eljárást igényelnek.

Ez a színezési módszer, mindössze abból áll, hogy az egyes színeknek megfelelőleg a normális expozíciót 2—20-szorosra meghosszabbítjuk és ennek arányában az előhívót 5—40-szeresen felhígítjuk. A képeket már színesen kapjuk az előhívóból és ezek semmiféle utánkezelést nem igényelnek.

Az előhívás útján való színezésre legalkalmasabbak a klórbróm-ezüst papírok, melyek különféle elnevezések alatt, mint pl. pan, tula, velox, lenta, ridax stb. jönnek forgalomba.

Előhívás céljaira leginkább alkalmas a hydrochinon és az edinol.

Különféle papírgyártmányok legtöbb esetben külön előhívót igényelnek. Ezen különféle papírfajtákkal alább részletesen is fogunk foglalkozni.



JÓ ÉTVÁGY (Az aradi országos kiállításból)

*Balogh Rudolf, Budapest*

A különféle előhívók közül vegyük legelsőbb is a leginkább használt hydrochinon előhívót, melynek összeállítása a következő:

125	kcm.	. . .	deszt. víz
16	gr.	. . .	kénsavas nátron
1	gr.	. . .	hydrochinon
32	gr.	. . .	szénsavas nátron
2.5	gr.	. . .	brómkáli

Ennek az előhívónak különféle hígításával és az expozíció idejének, megfelelő meghosszabbításával, a legkülönbélebb árnyalatú színeket hozhatjuk létre.

Erre vonatkozólag az alanti táblázat legjobb útbaigazítással szolgál.

Zöldes-fekete	norm. expozíció	5-szörös	hig. előhívó
Olívizöld	--- 2-szeres	" 5-szörös	" "
Szépia	--- 3-szoros	" 10-szeres	" "
Barna	--- 4-szeres	" 10-szeres	" "

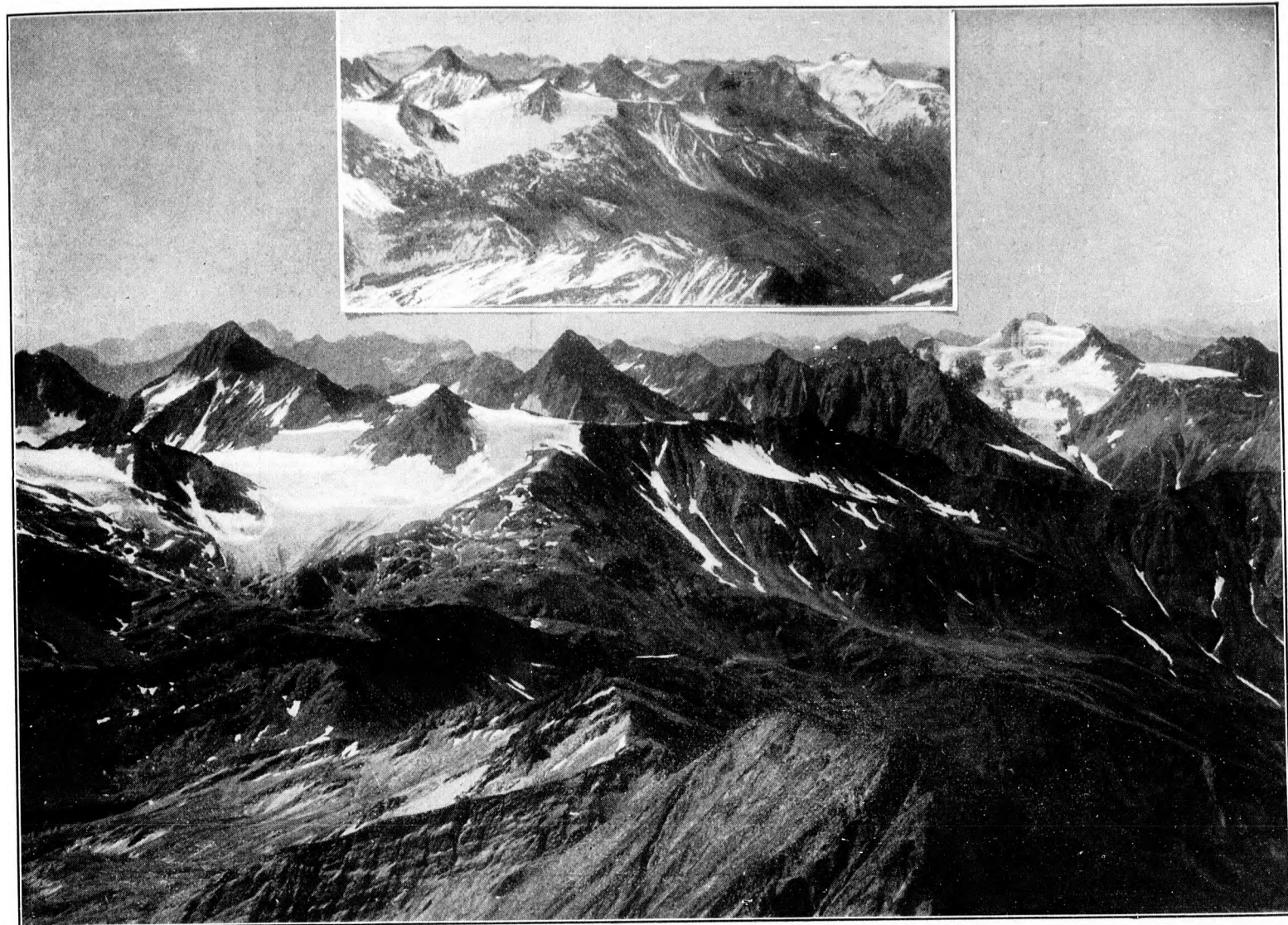
Vörösarna	6-szoros exp.	20-szoros	hig. előhívó
Sárgásarna	8-szoros	" 20-szoros	" "
Vörös	--- 15-szörös	" 30-szoros	" "
Sárga	--- 20-szoros	" 40-szeres	" "

Az egyes színek intenzitása függ az előhívó hőmérsékletétől is, melynek 15° Celsiusnál alacsonyabbnak és 20° C-nál magasabbnak nem szabad lennie.

Szép meleg barna színt hozhatunk létre az edinol előhívóval is a következő összeállításban.

100	kcm.	víz
5	gr.	acetonszulfid
3.5	gr.	szénsavas nátron
1	gr.	edinol,

A barna szín különféle árnyalatait úgy nyerjük, ha a normális expozíciót 3--15-szörösre meghosszabbítjuk.



KÉT HAVASI FELVÉTEL UGYANAZON HELYRŐL.  
(A kisebb közönséges objektívvel, a nagy *Bausch* „Bis Telar“ távobjektívjével.)

A fenti előhívót alkáliák hozzáadása nélkül is használhatjuk és pedig a következő összeállításban:

160 kcm. víz  
10 gr. nátrium szulfid  
1 gr. edinol.

Minél több szulfidot veszünk a hívóhoz, annál hosszabb kell hogy legyen az expozíció és annál melegebb barna lesz a szín, amelyet nyerünk. A kifejlesztett brómezüst képet ezután alaposan leöblítjük s azután a következő összeállítású derítőfürdőbe teszszük:

1000 kcm. víz  
20 kcm. jégecet  
5 gr. timsó,

mely fürdőben körülbelül 2—3 percig hagyjuk folytonos és óvatos himbálás mellett, ismételt leöblítés után, a képet az állandósító fürdőbe tesszük.

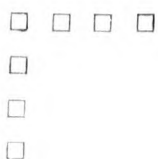
(Folytatjuk.)

## A platinyomásról.

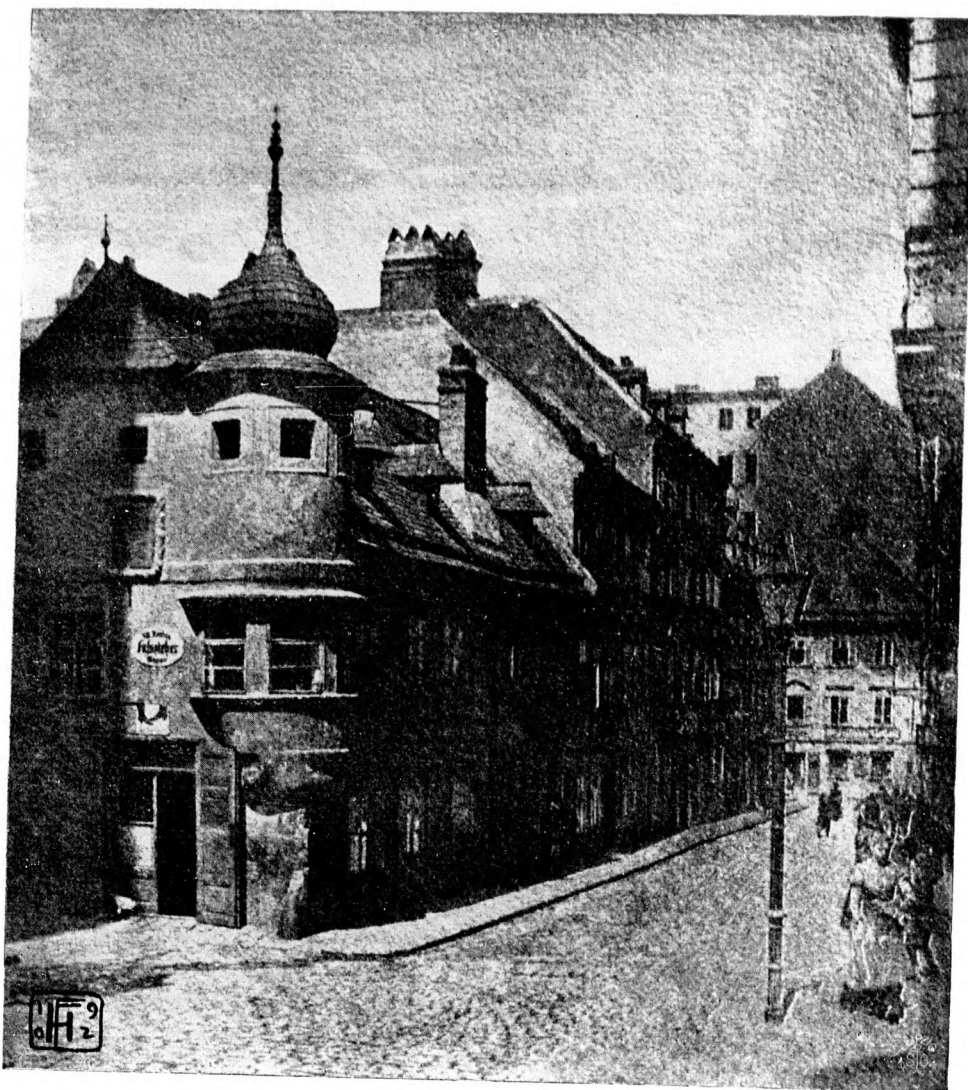
Irta: AGNES B. WARBURG. (London.)

A magasabb technikájú pozitív eljárások között, amelyeket ma a fotóművészek kultiválnak, a leghálásabb és nézetem szerint a legszebb a platinyomás.

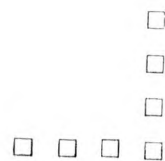
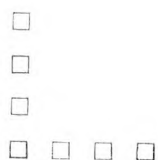
A pigment és gumminyomás hívei, főleg az utóbbiak azt hangoztatják, hogy valamely kép hatását és jó minőségét csakis a magasabb technikájú pozitív kivitel adhatja meg. Hogy e felfogás mennyire túlzott, azt legjobban az a tény bizonyítja, hogy a legegyszerűbb kezelést igénylő papírokra is lehet — jó negatívokról persze — kitűnő képeket készíteni. Világos tehát, hogy a tökéletes kép első és legfőbb feltétele a kifogástalan negatív és éppen ezért sokkal *helyesebb lenne több időt és gondot fordítani a negatív elkészítésére.*



RÉGI VÁROSRESZLET



Franz Holluber, Wien



A platinyomás a kontinensen jóformán még ismeretlen; általános ugyanis az a vélemény, hogy a papír drága és nem tartható el sokáig. Igaz ugyan, hogy maga a papír valamivel drágább, mint a közönséges celloidin vagy albumin papírok, a szükséges vegyszerek azonban összehasonlíthatlanul olcsóbbak, mint amazoknál; kellő elővigyázattal pedig a papírt meg lehet őrizni 6—8 hónapig is.

Kezelése rendkívül egyszerű. Az egyetlen nehézség a helyes másolás idejének meghatározásánál merül fel. Néhány kísérlet után ez is könnyen elsajátítható. Ha több teljesen egyforma képet akarunk, akkor *fotométert használunk*.

Az *eljárás előnyei* közé számíthatjuk tehát ezek szerint az *egyszerű kezelést*. A *másolatok rendkívül tartósak* és nem göngyölödnek, ami által a felragasztás feleslegessé válik. Művészi szempontból is több fontos kiváló tulajdonsággal bír a platín-papír. Főleg a *kép színtisztsága* szembetűnő olyannyira, hogy gyak-

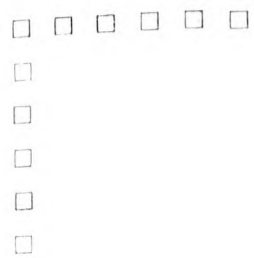
ran rézkarcnak tartható. A *tónusok finomságainak* visszaadásában és az árnyékfokozatoknak eredeti áttetszőségében a platinyomatok páratlanok. Felületi finomságai, de kivált *remek plasztikája* révén kitűnő eredménynyel használható arcképekhez is.

Igen becses anyaga a platín-papír még a művészi reprodukálásnak is. Frederick *Hollyer*, a kiváló angol fotóművész,\* volt az első, aki platínra másolt reprodukciót. Az ő világhírű *Watts* és *Burne Jones* kópiái valóságos remekei a művészi reprodukálásnak.

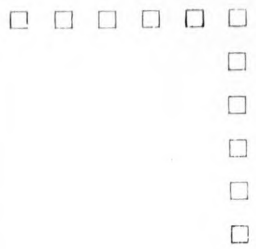
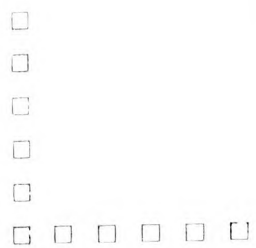
Egy másik megbecsülhetetlen tulajdonsága a platinyomásnak még, hogy kitűnő eredménynyel alkalmazható a legkülönbélebb negatívokhoz.

Áttérve az eljárásnak gyakorlati részére, mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a papírt, mely másolás előtt citromsárga színű, nagyon *meg kell óvni a levegőtől és a nedvességtől*. Erre a legalkalmasabbak azok a légmentesen

\*) Egy-két képét már mi is közöltük.



A PETERSBERG VÁR  
(FRIESACH MEL-  
LETT)



*Rudolf Reil, Wien*



elzárható bádoghengerek, amelyekben a platin-papír forgalomba kerül. A papír maga rendkívül fényérzékeny és mintegy kétszer olyan hamar másolódik, mint a közönséges celloidin-papír; ezért igen vigyázni kell arra, hogy sem a másolás előtt, sem pedig utána ne érje fény, mert ezáltal a részletekben az ellentétek igen eltompulnának. A kép sárga alapon gyenge barnás színben jelenik meg és a másolást addig kell folytatni, míg minden egyes részlet tisztán kivehetővé válik. Az előhívó anyagot a kálium-oxalat szolgáltatja, amelyből 10 grammot feloldunk 120 kcm. vízben. A készre másolt papírt, emulziójával lefelé fordítva végighúzzuk az előidézőben, mire a kép fehér alapon fekete színben azonnal megjelenik. Az esetleg keletkező légbuborékokat ujjunkkal elsímítjük és a képet ismét bemártjuk. A rögzítés gyenge sósavfürdőben történik (1 rész sósav, 60 rész víz). Végül a másolatot jól kimossuk és megszáritjuk.

A normális előhívó hőfoka ne legyen 18° C-nál alacsonyabb, sem 30-nál magasabb. Ha hidegebb a kelleténél, akkor nem hozza ki eléggé a részleteket, ha pedig melegebb, akkor

a kép feketésbarna lesz és a részletekben kevés lesz az ellentét. Ha tisztaságot, acélfekete színt és tónusgazdagságot akarunk, akkor használjunk friss papírt és vigyázzunk arra, hogy az előidéző oldat hőfoka állandó maradjon. A papír egyébként oly sok minőségben kapható, kemény és lágy negatívokhoz, síma és szemcsés felülettel, fekete és szépia színekben, hogy már kiválasztásánál is ki lehet egyeztetni a negatív karakterével. A szépia-papírhoz 77 C° forró előidézőt kell használni. Ha pedig e papíron fekete képet akarunk nyerni, akkor az előidéző oxalát-oldathoz higanykloridot adunk. Ilyenkor azonban a másolatnak valamivel világosabbnak kell lennie, mint a közönséges fekete nyomatoknál, mert az előidézéskor a kép sokkal erőteljesebbé fejlődik ki.

Ha az ellentétek túlságos erősek, akkor az árnyékok feketesége mellett a többi részek szép barna színt vesznek föl. Igen szép ú. n. melegbarna színt érhetünk el, ha az előhívót 60, sőt 80 fokig melegítjük és előhívás előtt a képet addig tartjuk a gőz fölél, míg az teljesen elhomályosodik.



LIBÁK A DUNÁN

Kellner Jenő, Budapest

Az eddig említett előidézési eljárásoktól teljesen elüt az ú. n. *részleges fejlesztés*. Ennek segítségével képünk egyes részeit tetszés szerint tarthatjuk vissza, vagy juttathatjuk érvényre.

Az eljárás a következő. Előkészítünk 4 tálát és mindegyikbe a káliumoxalát-oldat és glicerinnel különböző arányú keverékéből öntünk. A kissé túlmásolt képet puha ecset segítségével bekenjük 1 rész káliumoxalát-oldat és 3 rész glicerinnel keverékével. A részletek lassan fejlődnek ki; több oxalát-oldat rákenésével erősíthetők, a glicerinnel pedig visszatarthatók a további fejlesztéstől. Azokat a részeket, amelyeket fehéren akarunk megtartani, tiszta glicerinnel vonjuk be. Ez az ú. n. *glicerinnel-módszer*

rendkívüli ügyességet és biztonságot igényel és főleg az északamerikai fotóművészeknél terjedt el.

Az angolok közül az ismert tájképező *Horsley A. Hinton* szép nagy felhős képei, valamint *Frederick H. Evans* templom-enteriőrjei, továbbá a már említett *Frederick Hollyer* képeinek túlnyomó része és *Percy Lewis, J. C. Warburg, Walter Bennington* és e sorok írójának legtöbb képe platinyomat.

Az északamerikaiak közül *Eduard J. Steichen* (New-York), *Clarence Withe* (Ohio) és mstrs. *Jeanne E. Bennett* (Baltimore) platinyomatai közismertek.

Fordította: *Fejér Imre*.

## Magyar művészi amatőrfényképek a hazai és külföldi folyóiratokban.

„Az Amatőr” ismertetési akciója.

Lapunk első cikkében ismertetjük azt az immár több mint egy éves *rendszeres* akciónkat, melynek célja, hogy úgy a *magyar nagyközönséget*, mint a külföld amatőreit is megismertessük a *magyar művészi amatőrfényképezésnek sikerültebb termékeivel*.

Igen sok helyet foglalna el, ha mindazokat a szerzőket és képeik címét felsorolnók, akiknek „Az Amatőr”-ben megjelent képeinek kliséit más lapoknak *díjtalanul* átengedtük. Azért ezúttal csak úgy emlékezetből utalunk a berlini „Sonne” 1905. és 1906-iki évfolyamának különböző számaiban közölt magyar amatőrképekre, vagy a drezdai „Apollo” 1906 május 22-iki (262. sz.) *magyar számára*. Ez a Kohlman Artúr dr. főszerkesztőnknek tollából származó és a magyar amatőröket ismertető cikkén kívül *Mentényi Sándor* (Baja), *Novomeszky Imre* (Fehértemplom), *Jezsek József* (Ferzsó), *Révész Zoltán*, *Gencsy Gyula* százados (Nagykikinda), *Blau Herman*, *Kohlman Artúr dr.*-nak képeit közli. Ugyancsak az „Apolló” 1907 március 22-iki (282.) számában *Gencsy Gyula* „Gémeskút” c képe, a 283-ik számban pedig *Tóth Ignác* „Tél” és *Révész Zoltán* „Olvadás” című képei láttak napvilágot. A bécsi „Gut Licht” 1906-ik évfolyamának *csaknem minden számában találunk* reprodukciókat „Az Amatőr” olvasóinak képeiről. Ugyane lap 1907. évi 4-ik száma úgyszólván elejétől végig magyar képeket tartalmaz *Kaszter Ödön dr.* (Zalaegerszeg), *Novomeszky Imre*, *Zvarinyi Lajos* (Békés-Csaba), *Balogh Rudolf* és *Toborffy Zoltán dr.*-tól, 5-ik számát *Novomeszky Imre* naplementje díszíti, 6-ik száma „Révész-szám” és helyettes szerkesztőnk néhány jól ismert képén kívül csak *Ivánkovics Imréné* (Cs.-Sándorfalva) „Csend” című képét tartalmazza. A 6-ik számban pedig *Balogh Rudolf* „Budai sikátor télen” és „Tabán-részlet télen” című, „Az Amatőr” *téli számában* megjelent képeket mutatja be a bécsi lap olvasóinak.

A Lipcsében megjelenő „Photographische Welt” c. folyóirat ez évi 5-ik számában *kizárólag magyar képeket* talál az olvasó. *Südy Ernő dr.* (Békés-Csaba) „Egy kedves levél”, *Horváth C. Guidó* „Festőművésznő”, *Gencsy Gyula* százados (Nagykikinda) „Csend” és *Gámán Dezső* (Kolozsvár) „Itatás” című képei díszítik e füzetet, míg e lap más számaiban is találunk oly magyar felvételeket, melyeket „Az Amatőr”-ből már ismerünk.

És a külföldön megjelenő szakkönyvek illusztrációi

között is fel-feltűnik már egy-egy magyar szerző neve. Így pl. a Lipcsében alig néhány hete megjelent Dr. G. *Hauberisser: Anleitung zum „Photographieren”* („Bevezetés a fényképezésbe”) c. munka 13-ik kiadásának nemzetközi művészi illusztrációi között már a fentemlített *magyar szerzők* egyike felvételének mását is találjuk.

Idehaza pedig a képes folyóiratok és naptárak a legszélesebb körben teszik ismertté amatőreink nevét, képességeik bizonyítékait mutatván be a hazai olvasóközönségnek. Ezt látjuk a „Vasárnapi Ujság”-ból, „Hungary”-ból, a Függetlenségi és a Diáknapotárak múlt évi és ezidei kötetéből és még más lapokból és kiadványokból, melyeknek — a fenti célt tartva szem előtt — *díjmentesen* bocsátja rendelkezésére legifjabb lapársuk e speciális „amatőr-kliséit”.

Két hónap óta pedig az „Ország-Világ” *minden számában* találkozunk „Az Amatőr” olvasói képeinek reprodukcióival. Így a júliusi első héten megjelent számban két oldal terjedelmű *mellékletet* szánt az „Ország-Világ” szerkesztősége a „Művészi amatőrfényképek” címmel lapunk olvasói felvételeinek.

Sok sort, hasábot, sőt oldalakat is megtöltene annak a sok amatőrfelvételnek a felsorolása, mely „Az Amatőr” révén tette szerzője nevét a magyar amatőr és nagyközönség, valamint a külföldi szakkörök előtt *ismertté*, sőt *becsültté*.

A jövőben *állandóan közölni fogjuk azon olvasóink nevét, akiknek képei hazai és külföldi folyóiratokban megjelentek*. Úgy azok a külföldi lapszámok, szakkönyvek, melyekben az elmúlt évben magyar képek napvilágot láttak, mint az ezutániak is, *lapunk kiadóhivatalánál* rendelhetők meg.

Azokat az olvasóinkat, kiknek felvételei már megjelentek „Az Amatőr”-ben és a *külföldi közlés-t* is szívesen látnák, kérjük, hogy ez óhajukat velünk azért is közölni szíveskedjenek, mert *e* képek kliséiből választjuk ki a legközelebbi sorozatokat *hazai és külföldi lapársaink* részére.

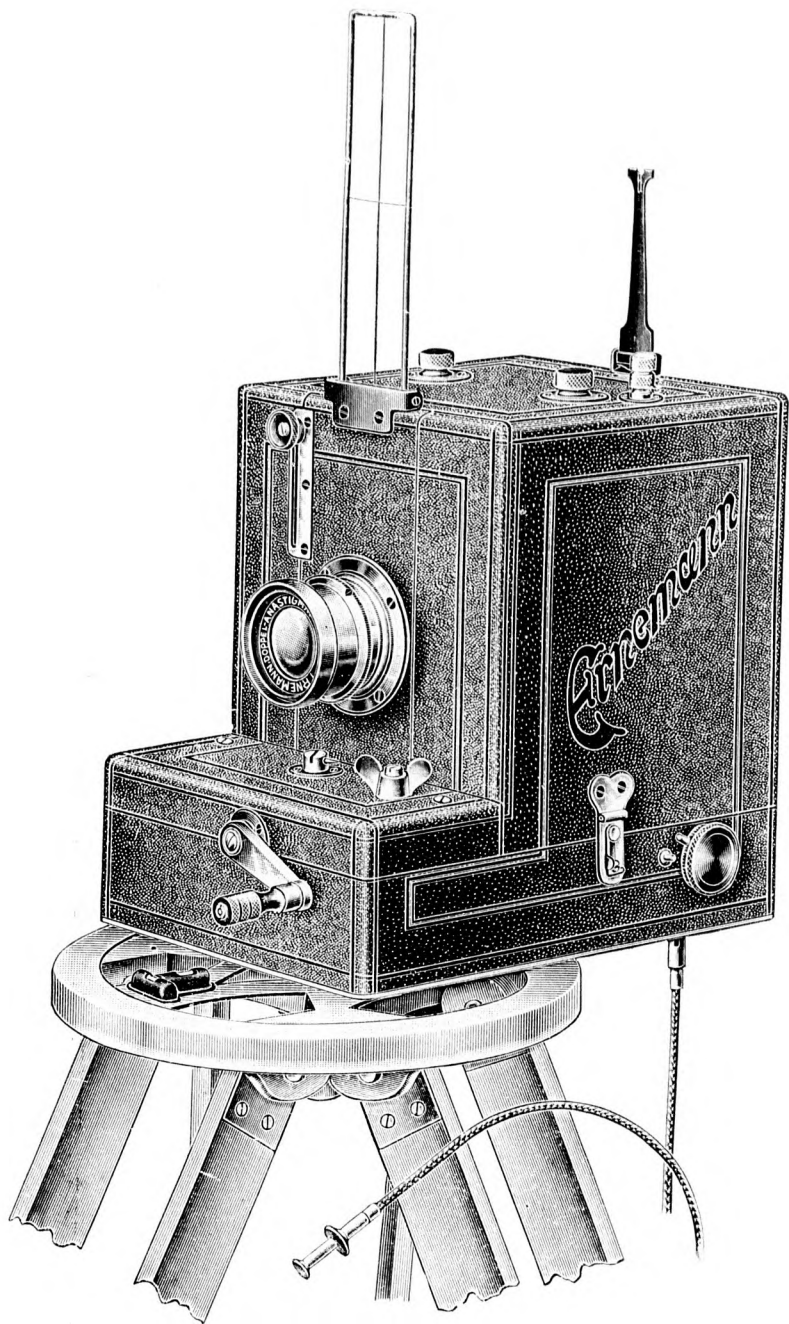
A jövőben beküldendő képekre a szerző nevének és lakhelyének, valamint esetleges címének kívül annak feljegyzése is kívánatos volna, hogy a szerző óhajtja-e a más lapokban való *díjmentes* közzétételét.

„Az Amatőr” e legújabb akciójával a hivatalos körök figyelme és elismerése is felénk fordult.

De mi elsősorban *olvasóink elismerésére* akarunk reászolgálni, hogy mint eddig, ezután is méltán valljuk *olvasóink egybehangzó ítélete alapján, hogy a magyar amatőrök lapja „Az Amatőr”*.

---

**Terjesszük „Az Amatőrt”! Megrendeléseinket pedig így kezdjük: olvastam hirdetésüket „Az Amatőr”-ben. ☺ ☺ ☺**



AZ ERNEMANN KÖRKAMARA

### Körültekintés a kamarával.

A fényképezés legnehezebb feladatai közé tartoztak eddig — és pedig úgy az amatőrök, mint a szakfényképészek részéről — az úgynevezett „panoráma-felvételek”, melyek célja egy pontból nyújtani körültekintést széles és kiterjedt körben.

Pedig tagadhatatlanul nagy gyönyör van az ily felvételekben, melyek a már annyira megszokott, sablonos, egyszerű, részletfelvételtől *rendkívül hatásos* módon különböznek. A közönséges kamara, — még ha nagylátszögű objektívvel (Weitwinkel) is van felszerelve — mindenkor csak igen kis részét adja a szemünk elé táruló látképnek. A tekintetnek, a fejnek legkisebb változtatásával már ismét egészen új, ismét távolabbra kiszélesedett képet látunk, úgy hogy tekintetünk egy pillanat alatt úgyszólván egy zárt körbe összeérő képet nyer. Ennek a *körképnek* fényképezés útján való megrögzítését különbözőképpen

kísérelték meg. Az úgynevezett panorámafelvételek készítését úgy közönséges, mint a külön e célra épült speciális kamarákkal kísérelték meg. A közönséges kamarákkal azonban pillanatfelvételek eszközlése lehetetlen és a speciális kamarákkal örökké egy látószögre szorult a felvétel. Így aztán a körülményes kivétel *több* részletfelvételt kívánt, az egyes részletfelvételek pontos egymáshoz való illesztése és azok retusálása igen nagy fáradsággal járt és még csak tűrhető képek is bizony csak igen kedvező feltételek mellett voltak elérhetőek.

Egy csapásra megváltozott ez állapot a kiválóan jó hírnévnek örvendő drezdai Ernemann-féle részvénytársaság korszakalkotó találmányával. Az Ernemann-féle *körkamara* joggal mondható az idei fotóévszak „*klu*”-jának. Főelőnye, hogy a fényképező nincs a felvétel egy meghatározott kisebb-nagyobb képszögéhez kötve, hanem tetszés szerint annyit vihet fennakadás nélkül az előtte elterülő képből a lemezére, amennyit csak óhajt egészen egy zárt körig, tehát 360°-ig.

Ennek nagy előnyei nyilvánvalóak. Így mindenekelőtt oly nagy kiterjedésű látképeknek pillanatnyi felvételei eszközölhetők, amilyenekre eddig egy felvétellel csak a léghajóból való felvétel nyújtott lehetőséget. Pl. *lóversenyeknél, hadgyakorlatoknál, népi ünnepélyeknél, felvonulásoknál* stb. nemcsak az előttünk elterülő térségnek, az előttünk végbemenő cselekvénynek, hanem az *oldalt, sőt hátunk mögöttieknek felvételét is lehetővé teszi. Csoportfelvételeknél* is feleslegessé válik a nagy csoportnak oly művésziellen hatású piramis-alakú elhelyezése, mint amire eddig a kis kép- és látszögnél fogva még a legjobb amatőr is kényszerült. Az óriási csoport tagjai tetszés szerint fesztelenül állhatnak, ülhetnek, feketnek a *kamara előtt, kétoldalt, sőt a kamara mögött is*  $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$  vagy teljes kört képezve. Így egy egész hadtest díszben, a nézőközönséggel és az egész környékkel *egyetlen pillanatfelvétellel* rögzíthető meg, mert a körkamarával egy felvétel készül erről az egész tablóról, mely egyszerre hívható elő és másolható.

És mindennek dacára a körkamara — szigorú szabadalmi védelem alatt álló — *szerkezete nagyon egyszerű és teljesen megbízható*. A szerkezet részletes ismertetése messzire e cikk keretén túl nyúlna. Ámde mégis megemlítenédnek tartjuk annak a fontos körülménynek megemlítését, hogy e körkamara nemcsak egész körfelvételekre, hanem a legkisebb részletek felvételére is *beállítható*. Természetesen ez önműködő körkamarához egy különleges — e célra szerkesztett — állvány használandó. Hasonlóképpen a *különlegesen preparált*, egy méter hosszú, nappali

töltésű *tekeresfilmek* használata nélkülözhetetlen. A szenzációs kamara ára — annak zseniális és költséges szerkezetét tekintve — mérsékelt. Mindenesetre a foto-piac e kiváló újdonsága egészen új és szokatlan, vonzó és hálás működési teret nyújt a tehetséges és ambiciózus amatőröknek, a *nélkülözhetetlen* műszerrel gazdagítván a polgári, katonai mérnököket és egyéb műszaki téren működőket, a *hírlap-illusztrátorokat és végül a helyszíni szemlét megejtő rendőri és büntető hatóságokat.*

Mai számunkban bemutatjuk ennek az új, szenzációs foto-találmánynak, az Ernemann-féle körkamarának mását, melyről szívesen nyújt — *la-punkra való hivatkozás esetén* — felvilágosítást és küld *ingyen* ismertetést a *Heinrich Ernemann Aktiengesellschaft, Dresden, 108.* gyártó cég.

□

„Az Amatőr“ terjesztése, súlyának, tekintélyének gyarapítása: **a magyar amatőr-fényképezésnek tett szolgálat.** Ezt megtenni ne mulassza el egyetlen olvasónk se. Kérjük minden kávéházban, olvasóteremben „Az Amatőr“-t és megrendeléseknél a cégekkel való levelezéseknél **hivatkozzunk mindig „Az Amatőr“-re.** Ez nem nagy áldozat, de nagy szolgálat a **mi** amatőr-érdekeinknek.

## ≡ FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK. ≡

**Alantexponált lemezeknek pozitívvá fejlesztése** a következő előidéző oldattal történik:

3 gr. vízmentes nátriumszulfit,  
1 gr. pirogallol,  
3 gr. szóda,  
1000 gr. víz.

Ez oldat lassan dolgozik és kitűnően fedett lágy képeket ad.

**Fatálak kijavítása aszfaltlakkal.**

200 gr. meleg aszfaltot feloldunk  
900—1000 gr. terpentinolajban és ehhez hozzáadunk  
100 gr. enyvet,  
100 gr. sárga viaszt és  
100 gr. velencei terpentint; az egész keveréket  $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$  óráig óvatosan főzzük és ha lehült, leszűrjük.

**Magnézium-aluminium villanópor.** Kimérünk:

35 gr. káliumklorátot,  
20 gr. káliumperklorátot,  
22,5 gr. magnéziumport és  
10 gr. aluminiumport.

Ezeket az anyagokat lisztfinomságig megőröljük, a keverést óvatosan kell eszközölni. A kész keveré-



# ZEISS

## PALMOS KAMARÁK



**Kamara**  
könnyű  
fémből  
fokális  
redőnyzárral  
és  
**Zeiss-objektív-ekkel**



Méretek:  
6×9 cm;  
6,5×9 cm;  
3 $\frac{1}{4}$ ×4 $\frac{1}{4}$   
inches, 4×5  
inches és  
9×18 cm  
sztereo- és  
panoráma-  
felvételek-  
hez.

— — —

Használható  
lemezekre, cso-  
magfilmekre,  
tekeresfilmekre  
és u. n. »Zeiss-  
Packung« gal.

Kérjen: „P 32“ sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

**WIEN,**  
Ferstelgasse 1.  
Ecke Maximilianpl.

## CARL ZEISS, JENA.

Berlin, Hamburg,  
Frankfurt a/M,  
London, St. Petersburg

**VERANT-  
SZTEREOSKOPOK**

**TELE  
objektívek  
távfényképe-  
zéshez**

ket papírhüvelybe töltjük és meggyújtásához gyújtó-zsinórt használunk.

**Zöldfátyol eltávolítása.** Feloldunk:

25—30 gr. vízben

1 gr. vaskloridot és

1 gr. káliumbromidot.

Ebben az oldatban addig fürdetjük a lemezt, míg teljesen meg nem fehéredik; akkor kiöblítjük és újból előidézük vasoxalat-fejlesztővel.

**Előhívó nagyon röviden megvilágított negatívokhoz.**  $\frac{1}{1000}$  másodpercig terjedő rövid expozíciónál a „Brit. Journ. Phot. A.” a következő glicin-metol előhívót ajánlja:

1000 *ccm* víz,

5 „ glicin,

$\frac{1}{2}$  „ metol,

125 „ nátriumszulfit,

125 „ hamuzsír.

Ez előhívó túlságos fedés nélkül még a legfinomabb fényhatásokat is kihozza és a glicin *fátyolmentes* hatását igen szerencsésen egyesíti a metol gyors és erőteljes hatásával.


**Rendeljük meg „Az Amatőr” régebbi évfolyamait.**

## KÜLÖNFÉLÉK.

**Másolókeret régi lemezekből.** Vegyünk egy 13×18-as és 2 db 9×12-es tisztára lemosott és dörzsölt üveglemezt. Az utóbbi kettőt a 13×18-ra helyezzük, úgy hogy azt teljesen elfödjük. A két kisebb lemez azon élét, melyek egymás mellett fekszenek, vékony vászonsíkkal összeragasztjuk és csipetők alkalmazása után a keret használatra kész.

**A Calderoni-cég új árjegyzéke.** A jól ismert Calderoni és Társa-cég beküldötte hozzánk épp most megjelent fényképészeti cikkei új árjegyzékét. E hatalmas és vaskos kötet magyar és német nyelven ismerteti a cégnél beszerezhető fényképészeti cikkek óriási anyagát. A tulajdonképpen, szemléltető ábrákkal dúsán illusztrált árjegyzéket az előszón kívül *útmutatás* előzi meg, mely a fényképészeti készülékek kiválasztásánál jó szolgálatot tehet nemcsak a kezdő, de a haladottabb műkedvelőknek is. Az új árjegyzéket lapunkra való hivatkozással *díjtalanul és bérmentve* küldi meg az érdeklődőknek a cég.

**Új könyvek.** „Der Bromsilberdruck”. Szerzője: Friedr. Willy *Frerk* jun. Kiadja a „Gut Licht” (Wien). Ára fűzve: 1 korona 80 fillér. — „Jahrbuch der Lehr- und Versuchsanstalt für Photographie-Lichtdruck- und Gravüre zu München. (A müncheni



# HOLLÓS J.

CÉG KÉSZÍTMÉNYEIT

---

## URIFEHÉRNEMÜBEN

A LEGKIVÁLÓBB IZLÉS,  
MEGBIZHATÓ MINŐSÉG  
ÉS JUTÁNYOS ÁR

---

JELLEMZI

EGYEDÜLI RAKTÁR

BUDAPESTEN,  
V. DOROTTYA-UTCA 10.,  
TELEFONSZÁM: 33-50.

**A CÉGNEK FIÓKÜZLETE NINCS.**

ALÁPÍTTATOTT: 1867-BEN

HOLLÓS J.

BUDAPEST

V. DOROTTYA. V. 10.

B. E.

szakiskola évkönyve.) Kiadja az intézet. (Díszmunka.) — „Rezeptbuch“ (4-ik kiadás). Szerkeszti és kiadja a *Société Lumière Lyon* (France). (Lapunkra való hivatkozás esetén *ingyen és bérmentve* küldik a kiadók.)

**Kettős pillanatzárás kamarák.** Ismeretes az a tény, hogy a redőnyzárak az objektív lencségi között működő felett az a nagy előnye, hogy az objektív fényerőssége jobban kihasználható. Ezért mindig kívánatos a redőnyzár használata olyankor, amikor rossz világítás mellett is pillanatfelvételeket óhajtunk készíteni, vagy amikor jó világításnál nagyon gyors ( $1/500$ ,  $1/1000$  mp., sőt ennél is gyorsabb) felvétel a cél. Így a szabadkézből a késő délutáni órák idejében tehető felvételek ideje a redőnyzár használata esetén jelentékenyen későbbre is nyúlik.

Viszont a középponti (a lencsék között elhelyezett) pillanatzárak is számos nagy előnye van. Ez arra indította a kitűnő gyártmányairól híres „*Emil Wünsche* Aktiengesellschaft für photographische Industrie“ reick-drezdai céget, hogy főleg azok részére, akik a középponti zárral hosszabb ideig dolgozván, ennek használatába már beletanultak, hogy *Victrix* elnevezésű szabadalmazott kitűnő kamaráját mindkét zárral lássák el. E kamarák csakhamar nagy népszerűsége tettek szert.

Most e kitűnő cég, arra való tekintettel, hogy sokan, sőt többen vannak olyanok, akiket ez új kamarának beszerzésében részint az újabb, nagyobb „beruházási költségek“, részint azon körülmény gátol, hogy meglevő kamarájuktól nem szívesen válnak meg, viszont szívesen látnák, ha eddigi kamarájukon a középpontin kívül oly kitűnő pillanatzár is volna, amilyen a *Victrix*-kamaráé — az amatőrök széles rétegei e jámbor óhajtását könnyű lehetőséggé teszi. Ugyanis a „*Victrix*“-kamarán levő feltétlen biztonsággal működő, egyszerű pillanatzárat mint *különálló „Victrix“ redőnyzárát hozza forgalomba*. E különálló „*Victrix*“-zár minden oly kamarára alkalmazható, mely akár lemez, akár pedig csomagfilm-kazetták betolására alkalmas tolmélyedéssel van ellátva. S ez az előfeltétel a kamarák legnagyobb részénél megvan.

A „*Victrix*“-zár a felhúzáskor *csukva* húzódik fel, úgy hogy felhúzott kazetta, vagy csomagfilm-kazetta mellett is akárhányszor húzható fel anélkül, hogy a a lemez megvilágításának veszélye fenforogna.

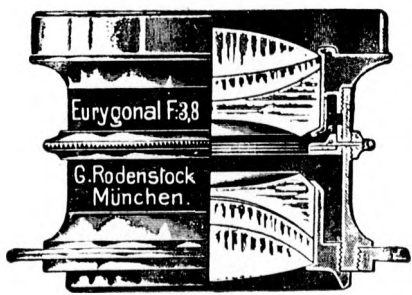
A redőnynyílás szélességének beállítása a felhúzással *egyidejűleg* történik és így nem kell ezzel külön fáradni. Az egészen  $1/2200$ -ad másodpercig terjedő pillanatfelvételek mellett tetszésszerű idő-felvételekre és a homályos üveggel való beállításra is alkalmas

## OPTISCHE ANSTALT **G. RODENSTOCK** MÜNCHEN ISARTALSTR. 41.



JMAGONAL F : 6

Univerzális anasztigmát



EURYGONAL F : 3,8

Kettős anasztigmát



PANTOGONAL F : 18

Széleslátású anasztigmát



HELIGONAL F : 5,2

Kettős anasztigmát

**Aplanátok, ♥ ♥ arczkép- és tele-objektívek.**

**KÉZI-KAMARÁK**

41. számú árjegyzék ingyen és bérmentve.

e zár. A redőnyszélesség a kívülről alkalmazott beosztáson (skálán) leolvasható.

A *Victrix-zár* segítségével tehát olcsó, de jó kamarákból bárki is egy csapásra értékes redőnyzáras-kamarát csinálhat magának.

Mi csak jelezni óhajtottuk ez érdekes és célszerű újdonságot, bővebb felvilágosítással készségesen szolgál, ismertetést kívánatra *díjtalanul* küld a gyártó *Emil Wunsche Aktiengesellschaft Reick bei Dresden* cég. Amidőn tehát olvasóink figyelmét ez újdonságra felhívjuk, ajánlatosnak véljük, ha minden ez új pillanat-zárra vonatkozó kérdezősködésükkel és a megrendeléssel is *közvetlenül a gyárhoz* fordulnak olvasóink.

A *G. Rodenstock-gyár* díszes új árjegyzéke. Már megemlékeztünk e díszes árjegyzék megjelenéséről. Most ennek gazdag tartalmát kívánjuk kivonatossan vázolni és megismertetni olvasóinkkal.

A tulajdonképpeni árjegyzék két részre oszlik. Az *első rész* az „*Imagonal*” egyetemes-anasztigmát, „*Eurygonal*” és „*Heligonal*” fényerős kettős-anasztigmát, „*Pantogonal*” távcső-anasztigmát stb. típusokat foglalja magában. Ez általánosan elsőrendűeknek elismert objektívek előnyeire ismételtén rámutatni felesleges. Fel kell azonban említenünk itt, hogy *G. Rodenstock* müncheni optikai intézet a

figyelembe jövő tényezők alapos megfontolása után elhatározta, hogy csakis ragasztott anasztigmátokat állít elő, ami bizonyára csakis a vevők érdekében fekvő dolog, mert a ragasztatlan objektívek (dialytok) tudvalevőleg sok hátránnyal bírnak a ragasztottakkal szemben.

A *második része* a legkülönbözőbb kivitelű kamarák rendkívül gazdag választékát foglalja magában. Sok amatőrnek régi óhaját valósítja meg ezzel a cég. A műkedvelőknek az a kívánsága, hogy egyazon cégtől szerezhessék be a kamarát is, amely cég az objektíveket készíti, teljesen jogosult is. Ennek a résznek az áttekintésénél fölöttébb könnyed és kicsiny térfogatú klapp-kamarák, redőnyzáró kamarák, támasztékos kamarák különböző modelleit láthatjuk, úgyszintén a nagyon elegáns „*Mirara*” tükör-reflex-kamara, az univerzál-kamara és a „*Verograph*”, nagyon praktikus stereo-kamara modellei is lekötik figyelmünket. Az árjegyzék e részét végül utazó- és állványos kamarák egynéhány modellje egészíti ki.

Kiemeljük még, hogy az összes gyártmányok árai — dacára a valóban elsőrendű kivitelnek és kiváló minőségnek — nagyon mérsékelt határok között mozognak. Az ismertetett 41. sz. díszes katalogust a cég az érdeklődőknek — *lapunkra való hivatkozás esetén* — teljesen *díjtalanul* küldi meg.

**Trapp @ Münch**  
**MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai**

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. . . . A legkiválóbb szakferfiak ismételtén elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják. **Egyszerű eszközökkel művésziesen előkelő hatás.**

**Rives-papir**, 12, 15 és 18 kiló  
**Gravure-karton** sima, fehér- és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér  
**Bütten-papiros**, fehér és chamois  
**Bütten-karton**, fehér

„**Rasterkorn**” (vászonrovátkás)-papiros, fehér  
**Empire-karton**, sima és durva, fehér és chamois  
**Japán-papiros Perscheid** szerint.  
**Levelező-lapok** sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfürdők, színező- (színes) fürdők.  
Modern színű alátét- és közbetét-papirok, préselő rámpák.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. — Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül is. **TRAPP @ MÜNCH'S** Fabrik in Friedberg (Hessen).  Védjegy

**LEGUJABB ÉS KITÜNŐ!**

**FÉNYKÉPKÉSZÜLÉKET és LÁTCSÖVEKET**

Kényelmes havi részletfizetésre szállit:

**Szénási és Kardos**  
Budapest, VII., Rákóczi-ut 86/a.

Legujabb nagy képes árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük.



